

<http://physicsweb.org/article/news/10/5/4>

2006/05/05

DAGHTERIN ZMINEH DR FIZIK

بر اساس - روش - جدیدی برای رده‌بندی محبوبیت زمینه‌ها مختلف فیزیک، کربن ناولوله‌ها داغ‌ترین زمینه در فیزیک است. نانوسیم‌ها دوم است، و به دنبال ش نقطه‌ها کوانتمی، فولین‌ها، مغناطومقاومت عظیم، نظریه M ، و محاسبه کوانتمی اند. این رده‌بندی جدید را می‌شایل بانکس [1] (یک دانشجوی دکتری در مؤسسه فیزیک حالت جامد مکس پلانک [2] در شتوتگارت آلمان) بارآورده. به تصور او شاید این شاخص راه سریع و ساده‌ای برای تعیین مهم‌ترین زمینه‌ها فیزیک باشد و حتا به دانشجوها دکتری در انتخاب زمینه پیشان کمک کند [3].

این شاخص جدید بر اساس شاخص h است، که آن را پارسال یُرگه هیرش [4] از دانشگاه کلیمُرنیا در سن دیگ [5] به عنوان روشی برای کمی کردن کارایی ی شخصی دانش‌پیشه‌ها بارآورد. شاخص h هیرش از روی تعداد ارجاع‌ها به مقاله‌ها یک دانش‌پیشه‌ی خاص تعیین می‌شود. دانش‌پیشه‌ای که شاخص h ش مثلاً 10 است، 10 مقاله منتشر کرده که هر یک دست کم 10 ارجاع گرفته اند. بهترین پژوهش‌گرها بزرگ‌ترین شاخص h ها را دارند.

بانکس این روش را پیش‌تر برد و شاخص h را برای زمینه‌یا ترکیب خاصی که در چکیده مقاله‌ها ذکر شده (نه برای افراد) به کار برد. وقتی یک زمینه یا ترکیب شاخص $h-b$ یعنی دست کم 10 مقاله در آن زمینه یا در مورد آن ترکیب هست، که هر یک دست کم 10 ارجاع دریافت کرده است. بعضی از زمینه‌ها یا ترکیب‌ها مدت بیشتری بوده اند. به همین خاطر بانکس شاخص $h-b$ را بر تعداد سال‌ها یی که مقاله‌ها یی در آن مورد منتشر شده تقسیم می‌کند. به این ترتیب رقم بهنجارشده ای (m) به دست می‌آید، که نشان‌دهنده‌ی اهمیت فعلی ی آن موضوع

است، یعنی چند پژوهش‌گر به طور فعال در آن مورد کار می‌کنند.
 شاخص $h-b$ هم (مثل شاخص h) با جست‌وجو در پایی گاوداده ی آی‌اس‌آی [6] به دست می‌آید و به این ترتیب، محاسبه آش فقط چند ثانیه طول می‌کشد: کافی است موضوع مورد نظر را در این پایی گاوداده جست‌جو، و نتیجه را بر حسب تعداد ارجاع‌ها مرتب کرد. بانکس می‌گوید: "این تنها راه ممکن برای مقایسه ی ترکیب‌ها ی مختلفی که در فیزیک حالت‌جامد به کار می‌روند، یا حتا زمینه‌ها ی مختلف در فیزیک است."
 بانکس دو فهرست برای زمینه‌ها و ترکیب‌ها ی مختلف به دست آورده، که بر اساس $h-b$ و m اند. کرین-60 در صدر فهرست ترکیب‌ها ی شیمیایی است، با m برابر با 5.2 و به دنبال آن گالیم نیترید (2.12) است.

در فهرست زمینه‌ها ی داغ، کربن نانولوله‌ها با m برابر 12.85 اول است. به دنبال آن نانوسیم‌ها، نقطه‌ها ی کوانتمی، فولرن‌ها، مغناطیومقاومت عظیم، نظریه ی M ، و محاسبه ی کوانتمی، با m ها ی برابر به ترتیب 8.75، 7.84، 7.78، 6.82، 6.58، 6.21، و 5.21 اند. بانکس می‌گوید m -بزرگ‌تر از سه یعنی موضوع داغ است. به علاوه، یک m -بزرگ هم راه با یک $h-b$ ی بزرگ (بزرگ‌تر از 100) یعنی موضوع قبلاً محبوب بوده و حالا هم هست. از جمله ی این موضوع‌ها سیلیسیم متخلخل و شیشه‌ها ی اسپینی اند. سرانجام، m -کوچک هم راه با $h-b$ ی بزرگ یعنی موضوع ی قدیمی که سال‌ها محبوب بوده ولی حالا محبوبیت شد. پروسکیت‌ها و سیلیسیم بی‌شکل از این زمینه‌ها یند.
 بانکس می‌گوید شاید این شاخص در انتخاب زمینه ی پژوهش به دانش‌جوها ی دکتری کمک کند. به علاوه، شاید این شاخص برای مقایسه ی زمینه‌ها ی مختلف برای تخصیص بودجه هم مفید باشد. اما او هشدار می‌دهد این شاخص نباید تنها روشن ارزیابی ی اهمیت زمینه‌ها شود.

- [1] Michael Banks
- [2] Max Planck
- [3] physics/0604216
- [4] Jorge Hirsch
- [5] University of California at San Diego
- [6] ISI